

Musikk og strømmetjenester i barnehagen

Hvordan kan strømmetjenester påvirke barns musikalske interesse?

Av

Tobias Sivertsen Valberg

Kandidatnummer: 127

Bacheloroppgave

BHBAC3910

Trondheim, April, 2021

Bacheloroppgaven er et selvstendig studentarbeid gjennomført ved Dronning Mauds Minne Høgskole for Barnehagelærerutdanning og er godkjent som en del av barnehagelærerutdanningen. Under utarbeidelse av oppgaven har studenten fått veiledning ved DMMH.

DronningMaudsMinne
HØGSKOLE FOR BARNEHAGELÆRERUTDANNING

Forord

Jeg ønsker å rette en takk til alle involverte underveis i denne prosessen. Arbeidet med bacheloroppgaven har vært krevende, spennende og ikke minst lærerikt. Det har vært mye hardt arbeid og lange dager. Den kunnskapen jeg har opparbeidet anser jeg som nyttig og relevant for framtidig arbeid. Barnehagen og samfunnet er under kontinuerlig endring, og slik jeg ser det har strømmetjenester fått mer og mere plass i musikkarbeidet nå enn tidligere.

Videre vil jeg takke veilederne mine Sissel Mosve Bjørnbet og Morten Sæther for gode innspill og tips underveis.

Avslutningsvis vil jeg rette en stor takk og takknemmelighet ovenfor informantene mine som takket ja til å bidra i oppgaven. Dette setter jeg aldeles stor pris på, oppgaven hadde ikke vært mulig å gjennomføre uten dere.

Tobias Sivertsen Valberg

29. april 2021

Innholdsfortegnelse

Forord.....	2
1. Innledning:.....	5
1.1 <i>Bakgrunn for valg av tema.....</i>	5
1.2 <i>Problemstilling.....</i>	5
1.3 <i>Oppgavens struktur .....</i>	6
2. Teori.....	6
2.1 <i>Musikk i barnehagen .....</i>	6
2.2 <i>Musikalsk interesse.....</i>	8
2.3 <i>Barnekultur .....</i>	9
2.4 <i>Medvirkning og inkludering.....</i>	11
2.5 <i>Musikk og strømmetjenester .....</i>	12
3. Metode.....	13
3.1 <i>Kvalitativ forskning og valg av metode .....</i>	13
3.2 <i>Intervju som forskningsmetode .....</i>	14
3.3 <i>Utvalg av informanter .....</i>	15
3.4 <i>Skildring og beskrivelse av gjennomføring.....</i>	16
3.5 <i>Analysearbeid .....</i>	17
3.6 <i>Metodekritikk .....</i>	18
3.7 <i>Etikk.....</i>	18
4. Funn og drøfting.....	19
4.1 <i>Musikalsk interesse.....</i>	19
4.2 <i>Barnekultur .....</i>	21
4.3 <i>Musikk og medvirkning.....</i>	22
4.4 <i>Musikk og strømmetjenester .....</i>	23

5. Oppsummering og avslutning	26
Litteraturliste	27
Vedlegg	29
<i>Intervjuguide .....</i>	<i>29</i>
<i>Samtykkeskjema .....</i>	<i>30</i>
<i>Avtale om publisering .....</i>	<i>33</i>

1. Innledning:

1.1 Bakgrunn for valg av tema

Musikk har alltid vært en del av meg og min oppvekst. I senere tid har jeg tatt musikk et steg videre og startet å spille gitar. Å spille et instrument, skape musikk og ikke minst lytte til musikk har jeg hatt mye igjen for nå i mitt voksne liv. Musikk er noe de aller fleste har et eller annet forhold til, enten det er godt eller dårlig. I dagliglivet kan det være alt fra filmmusikken man hører på lørdagsfilmen på TV, til vekkerklokka når man står opp om morgenen. For å bruke dette eksempelet så har musikken forskjellig funksjon i hverdagen vår, den kan være til for kosen sin skyld, hygge og god stemning, men på en annen måte kan den være til for oss så vi vet når vi må opp om morgenen. I barnehagen er det slik også, ikke at en vekkerklokke er så vanlig når et barn skal våkne fra formiddagsduppen, men musikken kommer allikevel i forskjellige former i barnehagen.

I Rammeplanen (2017) står det at, «gjennom arbeid med kunst, kultur og kreativitet skal barnehagen bidra til at barna bruker ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk» (KD, 2017, s. 51). Det som står her er da en veiledning på hvordan man kan arbeide med kunst, kultur og kreativitet, noe musikken faller under. På en annen side står det ikke konkret hva dette innebærer, det vil si at hvordan form musikken i barnehagen kommer i er til en viss grad individuelt, og opp til hver enkelt å tolke det. Det er allikevel noen fellestrekk som flere har, som samlingsstund, dans og å lytte til musikk gjennom høyttaler. Alle disse er sentrale måter å arbeide med musikk i barnehagen. Når det kommer til å lytte til høyttaler og bruken av strømmetjenester så fanger det meg litt ekstra og det er dette jeg undersøker nærmere i oppgaven min.

1.2 Problemstilling

Strømmetjenester er noe jeg forholder meg til hver eneste dag, jeg er storforbruker av slike tjenester på fritiden. Jeg lytter til Spotify hver gang jeg drar til og fra jobb og skole, jeg bruker Youtube for å lytte til og se musikkvideoer av nye sanger jeg liker, bare for å nevne noe. Når det kommer til strømmetjenester i barnehagen har jeg gjennom praksis og jobb sett at dette blir flittig brukt. Det kan være i forskjellige former og til ulike bruk, det kan være som et verktøy for å visualisere noe i en sang eller melodi, det kan være for å ha noe å danse til ute, eller det kan være for å lære nye sanger som blir introdusert for første gang. På bakgrunn av min interesse for musikk og strømmetjenester og bruken av dette så har jeg sammenfattet en

problemstilling, denne ble til slutt: «*Hvordan kan strømmetjenester påvirke barns musikalske interesse?*»

1.3 Oppgavens struktur

Nå har jeg kommet med en kort introduksjon til at musikk i barnehagen kan bestå av mye, blant annet musikkarbeid der strømmetjenester er involvert. I neste kapittel (2) tar jeg for meg relevant teori som skal være med på å støtte opp temaet og drøftingen. Oppgavens kjerne og essens ligger i strømmetjenester og bruken av det, men samtidig kommer jeg til å trekke inn medvirkning, barnekultur, og aspektet som omhandler musikalsk interesse. Kapittel 3 er metodekapittel. I dette kapitlet kommer jeg med en redegjørelse av metoden og begrunnelse for hvorfor denne er valgt. Jeg skal også se på metodekritikk og se på eventuelle svakheter ved bruk av akkurat denne metoden. I kapittel 4 så skal jeg drøfte i lys av funnene sammen med teori. I tillegg til dette så spiller mine egne erfaringer inn i drøftingen og jeg kommer til å bruke enkelte selvopplevde hendelser som omhandler dette temaet inn i drøftingen. Summen av alt dette kommer til å være avslutningen der jeg kommer til å oppsummere og gi en konklusjon med utgangspunkt i problemstillingen.

2. Teori

I dette kapitlet skal jeg ta for meg teori som jeg mener er relevant for oppgaven og som kan være med på å sette lys på forskningsspørsmålet til prosjektet, «*hvordan påvirker bruk av strømmetjenester barns musikalske interesse?*». Dette kapitlet består av flere deler. Alle disse delkapitlene bidrar til å støtte under drøftingen min senere i oppgaven. Musikk og strømmetjenester kommer til å være to punkter som kommer til å stå sentralt i teoridelen. Jeg kommer til å bruke pensumlitteratur som omfatter musikkfaget, der Even Ruud, Morten Sæther og Elin Angelo står sentralt. I tillegg kommer jeg til å se på tidligere forskning fra en doktoravhandling skrevet av Ingeborg Lunde Vestad. Den doktoravhandlingen dreier seg om barns bruk av fonogrammer, som er betegnelsen på all innspilt musikk (Vestad, 2013).

2.1 Musikk i barnehagen

«Musikk gir universet sjel, den gir sinnet vinger, fantasien flukt, alvoret sjarm, den gir munterhet og liv til alt. – Platon (ca. 427- 347 f.Kr.) (Sæther & Angelo, 2019, s. 9).

Musikk er noe som vi mennesker kan oppleve uansett situasjon eller hvor vi er. Det er hvordan vi oppfatter musikk som kan tas opp til diskusjon. Det er ulike meninger om hva man oppfatter som musikk. (Sæther & Angelo, 2019, s. 9).

Det samme gjelder barnehagen som arena for musikk. Det kommer alltid til å være ulike syn på hva man anser som musikk og hvordan man verdsetter musikken i barnehagen. I lys av sitatet til Platon (ca. 427 – 347 f.Kr.) der han trekker fram munterhet, liv til alt og fantasien på flukt, så er nettopp dette jeg mener musikk i barnehagen dreier seg om. Musikk er anvendelig i hverdagen og i barnehagen. Hvis jeg trenger å gire meg opp til en tung treningsøkt så setter jeg på musikken som matcher humøret mitt når jeg skal yte maksimalt og løfte vekter. Eller hvis jeg skal sove eller slappe av så setter jeg på noe helt annet, roligere type musikk og mere avslappende enn den jeg hører før og på trening. Musikken er da med å sette stemningen til det humøret jeg skal være i. Slik som dette mener jeg også musikk i barnehagen kan være.

Ruud (2013) sier at ved senere tid har musikkantropologien (musikksynet) endret seg. Musikk er ikke lenger et «verk» eller en «ting». Martin Stokes (1994) sier at musikk nå er mere å forstå som et verb. Christopher Small (1998) kaller det for «musicking». Han sier at vi må forstå situasjonen og innvirkningen det har på oss får å gripe musikken. (Ruud, 2013, s. 71). Begrepet «Musicking» er absolutt noe som er vesentlig i barnehagen. Verdien av musikk, er her og nå, når vi deler musikk. I barnehagen så er det flere aspekter ved bruken av musikk. Musikk er noe vi lytter til fra en høyttaler fra Spotify, vi danser til den hvis den fenger oss, slik som fenomenet «BliMed» er et godt eksempel på. Barn kan forespørre populærmusikk slik som dette fordi det er gøy og danse til den eller se på musikkvideoer fra tilhørende film og serier. Vi lager musikk sammen med andre voksne og barn i barnehagen, og vi prøver å forstå musikken vi hører på gjennom Youtube og visualiseringen den gir oss. Med denne moderne definisjonen på hva musikk er blitt så kan man konkludere med at musikk er noe man ikke lenger kun hører på, det er noe man gjør.

Det er vanskelig å komme med en enkel definisjon på hva musikk er. Hadde det vært så enkelt så tror jeg ikke musikken hadde vært så kompleks som den er heller. Når Sæther (2019) skal oppsummere hva musikk er så sier han at det ikke lar seg gjøre på noen få setninger. Det fins heller ikke noen definisjoner som alle ønsker å støtte seg til. (Sæther & angelo, 2019, s. 38). Det betyr at musikken oppleves forskjellig og tolkes ut fra den som hører, utøver, og gjør musikken. Small (1998) sier at det relasjonelle er sentralt i forhold til «musicking». Det er flere som er opptatt av dette når det kommer til musikk. Nicolas

Bouirraud (2007) sier at estetikk gjennom det relasjonelle ikke dreier seg om kunstobjektet, men at selve møtet er viktig. Han kommer med et eksempel jeg liker godt. Musikken omhandler naturen. Bouirraud (2007) sier at naturen har ingen former, det er blikket vårt som lager formene. (Sæther, 2019, s. 18). Slik jeg ser det så er det dette barnehageansatte og meg selv som student inkludert oppfatter musikk i barnehagehverdagen som også. Det er ulike konstellasjoner av interesseområder og verdier alle i denne sektoren sitter inne med. I et tilfelle så kan en god opplevelse av musikk i barnehagen oppfattes for noen som når man er utendørs og danser til musikken som spilles fra høyttaleren, mens i et annet øyeblikk er musikkksamlingen preget av barn som leter etter nye rimord til en bestemt regle. For noen oppfattes dette som musikk, for andre ikke. Det er dette Bouirraud (2007) mener med at musikk er som naturen, det er individuelt hvordan vi definerer og ser den.

Dette er et eksempel på hva musikk i barnehagen er. Musikk er noe ikke jeg som individ kan definere for alle andre, eller noe jeg kan sette to streker under og si at slik er det. Vi opplever det ulikt og synes ulike ting er estetisk vakkert eller estetisk ubehagelig. Barna hører ikke om vi synger litt feil, eller om vi ikke treffer grepet helt riktig på ukulelen eller gitaren. Det som betyr noe er selve møtet til hvert enkelt barn og det de opplever gjennom musikken.

Så hva innebærer det å gjøre musikk? Og hvordan stiller strømmetjenester seg inn i dette begrepet? Er disse plattformene med på å trekke oss tilbake til å høre mere på musikk, og skape mindre musikk selv? Disse spørsmålene skal jeg komme mere inn på i de neste delkapitlene.

2.2 Musikalsk interesse

I dette kapitlet ser jeg på begrepet «musikalitet» og adverbet «musikalsk». Man kan stille seg spørsmålet om dette begrepet henger sammen med interesse for musikk. Altså musikalsk interesse. Er man ikke musikalsk om man ikke har interesse for musikk? Det enkle svaret på det blir fort nei. Men musikalitet og musikalsk interesse er mere komplekst en det. Et aspekt ved dette er også musikalsk interesse i barnehagen. Som barnehagelærer så er man nødt til å forholde seg til ulike syn på musikalitet, det kan være venners, kollegaer og foreldre. Men ikke minst sitt eget syn på det. Jørgensen (1982) sier at den bevisste eller ubevisst musikalitetssyn er helt avgjørende for hva man utøver i sitt arbeid. (Sæther & Angelo, 2019, s. 40). Å være oppmerksom på hva man legger i sitt eget syn på musikk og hvordan man

definerer seg selv, enten det er musikalsk eller ikke musikalsk, kan da si noe om hvor lavt eller høyt man setter musikken og egen interesse for den. Dette sier Angelo (2019) mere om.

I 2010/2011 ble det lagd en undersøkelse til barnehagelærerstudenter der det var spørsmål om deres egen musikalitet. Svarene på den undersøkelsen sa at nærmere en tredjedel ikke så på seg selv som «ikke musikalske». Angelo (2019) påpeker at Sæther (2011) sier det er en sammenheng mellom hvordan de som definerte seg selv som «ikke musikalske» og hvordan de rent musikalsk er ferdighetsorienterte. Dette gjelder det å kunne noter, spille instrument og lignende. De studentene som svarte at de var «musikalske» har heller en større oppfatning av musikalitet som begrep og hva det faktisk kan innebære, som også innebærer det å like musikk og setter pris på den. (Sæther & Angelo, 2019, s. 42).

Når man i slikt tilfelle bruker begrepet «musikalsk» og «ikke musikalsk» så anses det som vesentlig å se på hva man legger i disse begrepene. Angelo (2019) snakker om *relativistisk, absolutte og relasjonelle* syn på musikalitet basert på Brändström (2006, 1997). Det relativistiske og absolutte synet dreier seg om individet og det relasjonelle omhandler musikken som noe felles. Et relativistisk syn sidestiller amatørers glede av musikken med ekspertenes utøvelse. Ser man slikt på det så handler ikke musikalitet om noen gitte ferdigheter eller hva man kan.

Et absolutt syn på musikalitet derimot ser på det som en evne man har medfødt og omfatter noen få. Dette synet forteller da at musikalitet er noe man har eller ikke har. Ser man på Brändström (2006) sitt absolutte syn i lys av de i undersøkelsen til Sæther (2011) så kan det være en sammenheng mellom de som omtaler seg selv som «ikke musikalsk» og at de anser i dette tilfellet at musikalitet er noe de ikke har. (Sæther & Angelo, 2019, s. 42). Videre i drøftingen skal jeg trekke inn disse synene se på hvordan disse kan være påvirkende i forhold til bruk av strømmetjenester.

2.3 Barnekultur

Musikk i barnehagen kan ofte betegnes som virkemiddel til glede, felleskap og trivsel. På en annen side kan det oppfattes som en arbeidsmåte når det kommer til språkutvikling eller kompetanse sosialt. Angelo (2019) peker på enda et aspekt ved musikk i barnehagen og at det kan være et verktøy for å arbeide med følelser og tar opp ting som ikke er så lett å formulere språklig. Dette er noe som kan bidra til å si noe om hvert enkelt sitt syn på musikk i barnehagen og hvorfor vi har det. (Sæther & Angelo, 2019, s. 118). I denne oppgaven så

driver jeg med kvalitativ forskning. Denne metoden baserer seg på å utvikle forståelsen av fenomener knyttet til situasjoner i personers virkelighet (Dalen, 2011, s. 15). Når jeg skal belyse problemstillingen min gjennom drøftingen så er det blant annet basert på mine intervjuobjekters syn på musikk og strømmetjenester i barnehagen. I tillegg så kommer mine perspektiver forankret i teori. Summen av dette danner et bilde av hvorfor musikk i barnehagen har en verdi og hvordan strømmetjenester i musikkarbeidet spiller inn på barns musikalske interesse. Med årene er det blitt mere og mere enklere å ha tilgang til musikk og strømmetjenester i barnehagen er blitt mer og mer tatt i bruk når det kommer til musikkarbeid. Det har dermed blitt en del av, og for alvor fått plass i barns og barnehagers kultur.

Musikk er en vesentlig del av barnekulturen. Barnekulturen kan skilles mellom det å være aktivt forholdene til kulturuttrykket, enten det er som mottaker, medspiller eller utøver. Barnekulturen deles da i tre deler. Den deles i som for, med og av barn. Barns kultur er til fordi det skal være et skille og en vesentlig forskjell fra voksenlivet og dens kultur. Det som kjennetegner og kommer til uttrykk i barnekulturen er at det tolker og former sine inntrykk og skaper mening ved leken. De gir form til det som fenger dem og de er opptatt av. (Sæther & Angelo, 2019, s. 95). Musikken er absolutt et av aspektene ved barnekulturen. Musikken kan videreføres og bringes inn i leken til barna og de skaper sine egne musikkulturer innad i sin lek. Dette kan være flere ting, men skal jeg trekke en parallell fra egne opplevelser og erfaringer så kan det kommersielle fra ulike spinoff-produkter spille en stor rolle i dagens lek blant barn. «Frost» fra Disneyuniverset er et prakt eksempel på en popularitets basert barnekultur. Mange barn elsker «Frost» og spesielt sangen «La det gå» («Let it go» på engelsk). Her er popularitetsmusikken et supplement og et bidrag til leken. Barna kan være Elsa-, eller Anna-karakterene og spille dem ut gjennom å være dem i deres univers, blant annet gjennom sangen. I barns lek er det ikke slik som i voksenkulturen at det er sektorisert med tegninger, fortellinger og sanger hver for seg. Alle disse fenomenene er integrert og elementene lar seg ikke skille fra hverandre. Det kan være spontane strofer fra en sang eller lydbilder som forsterker noen rollefigurer. (Sæther, 2019, s. 97). Barnekulturen og musikken blir da viktig for å kunne gi barn mulighet for kreativ utfoldelse deres premisser. Ting flyter i ett og de kan være Elsa og Anna mens de maler, samtidig som de synger strofer fra «La det gå».

Så kan man stille seg spørsmålet, hvor kommer denne gleden og populariteten for «Frost» fra, og hvorfor kan slike produkt være viktig i musikkarbeidet i barnehagen. Dette kan jeg belyse gjennom det som Sæther (2019) sier videre om barnekultur.

Det er viktig å kunne se at man ikke skal prioritere kun en av disse typene innenfor barnekultur. Sæther (2019) sier at man heller skal gi muligheter til å kunne utøve og bruke alle disse aspektene ved barnekulturen. Når det kommer til musikk så er det vesentlig å kunne lære seg en sang gjennom å lytte og få høre på musikk som innføring. Dette gir ikke kun utelukkende musikkunnskaper, men også en drive til barns egne musikalske uttrykk, både spontant og planlagt. (Sæther & Angelo, 2019, s. 96). Gir man barn mulighet til å delta i voksenstyrt musikkarbeid, musikkarbeid der de interagerer med voksne og i tillegg lar dem få utfolde seg musikalsk i deres egen kultur kan dette bidra til skaperglede og lyst.

2.4 Medvirkning og inkludering

Åberg & Taguchi (2012) stiller seg spørsmålet om hvordan man som pedagog kan gi hvert enkelt barn utfordringer som kan bidra til økt nysgjerrighet og lyst til å tilegne seg ny kunnskap? Sentralt for dette sier dem er å løfte frem ulikheter i en gruppe, og bruke dem. En hensikt med dette er å gi barn muligheten til å gjøre seg nytte av ulikhetene som er og oppstår. (Åberg & Taguchi, 2012, s. 71). Dette skriver de om i forbindelse med et prosjekt om kråka og fugler. Selv om min oppgave ikke dreier seg om dette, så er tankemåten den samme og har overføringsverdi til musikkarbeid.

Når man snakker om barns medvirkning betyr ikke dette at barna selv er ansvarlig for innholdet. Det som er viktig er at ansatte i barnehagen ser hva man kan tilføre til barna. Med bakgrunn i det jeg har nevnt tidligere om musikalitet og det å se seg selv som musikalsk så er det viktig at man kan se seg selv som kreativ selv om man ikke er ekspert. Et personal som er undrende sammen med barna gir rom for nyskaping. (Sæther, 2011, s. 79).

I samlingsstunder med et planlagt innhold der musikken har en sentral plass, burde det være rom for spontane uttrykk. Barn kan synge og endre på tekster eller melodier, særlig når det blir kjedelig for dem. Det er deres måte å forholde seg kreative på. De fleste læringssituasjoner i barnehagen er uformelle. Sæther (2019) sier at hans erfaring med improvisatoriske og spontane voksne smitter over på barna og de ytrer ønske om å bli med å skape musikk. Eksempelvis kan man voksne synge spørsmål, kommentarer og beskjeder.

Dette er med på å vise en anerkjennende holdning til spontanitet og barns spontantsang. (Sæther & Angelo, 2019, s. 112-113). Å kunne anerkjenne og vise barna at spontansang og deres uformelle og spontane uttrykk kan løftes fram bidrar til en inkluderende tankegang. En ting er at barna blir inkludert i den planlagte samlingsstunden gjennom å synge med på den aktuelle sangen, men åpner man opp for endringer og korrigerer de selv gjør spontant bidrar det til medvirkning og inkludering av dem i enda større grad.

Synet på barn før bar preg av en autoritær tilnærming, mens nå i senere tid dratt i en retning der barns rettigheter blir i større grad sett og hørt. Dette synet på barn har opprinnelse i forestillingen om det sosiologiske begrepet *citizenship* (medborgerskap). (Askland & Sataøen, 2017, s. 30). Askland (2015) sier at barn trenger å vise at dem er selvstendige individ i forhold til omverden. De er individer som både vil og kan. Barn tester og prøver ut sin egen autonomi, de er avhengig av voksnes aksept. Hvorvidt man begrenser dem eller ikke rundt eksperimenteringen deres er avgjørende for hvordan de opplever sitt eget livsrom. (Askland, 2015, s. 51-52). Dette er helt grunnleggende men dog viktige verdier og syn skal man ha en inkluderende tilnærming til barn, også innenfor musikkarbeid i barnehagen.

2.5 Musikk og strømmetjenester

Vestad (2013) snakker om innspilt musikk i sin doktoravhandling og stiller seg spørsmålet om bruken ved det i hverdagssituasjoner, slik som påkledningssituasjoner og lignende. I et av hennes kapitler diskuterer hun støyaspektet ved slik bruk. Hun nevner at årsaken til bruken av innspilt musikk i slike situasjoner, som for eksempel påkledningsmusikk, kan være for «kosen» og «hyggen» sin skyld. Dette kan være med på å bidra til å gi påkledningssituasjon en mere munter og positiv karakter. Men videre kan man stille seg spørsmålet om det blir oppfattet som støy eller ikke? Dette sier Vestad (2013) avhenger av hvilket syn du har på det, altså hvilke aspekt ved situasjonen er det som vektlegges. Blir det sett på som en påkledningssituasjon eller blir det ansett for å være primært en musikklyttesituasjon? (Vestad, 2013, s. 290).

En annen måte å bruke strømmetjenester på er å bruke det som et virkemiddel til å berike leken og barn tar noe nytt med seg inn i deres egen lekekultur.

For en tid tilbake siden så observerte jeg «Frost»-lek på nært hold, og der la jeg merke til noe interessant. Akkurat denne historien synes jeg passer fint inn i denne sammenhengen.

Det var en jentegjeng på 3-4 stykker i alderen 5-år der alle de lekte «Frost» og det var tydelig at alle ville være is-prinsesser. En ting var det at de sang strofer fra originalsangen «La det gå», men det jeg fant ekstra interessant var hvor syngende leken deres var og at de nærmest sang det de sa til hverandre. Så er spørsmålet, hvor kommer den syngende tilnærmingen fra? Vestad (2013) referer blant annet i sin avhandling til barn som leker Blåfjell og hvordan de er i rollen som de ulike karakterene. Det hun skriver om den leken kan sammenlignes med denne. Når barna jeg observerte lekte Frost så deltok de i leken som is-prinsesser samtidig som de var deltakende i musikken for å understøtte og gi et bilde på deres rollefigurer. Dette kan beskrives som en måte å lytte til musikken fra «innsiden». Barna inntar en rolle der de lytter og bruker musikken og får den til å handle om dem selv og hvordan deres roller er. Å gå inn i en rolle som is-prinsesse fra Frost kan ses på som en særlig måte å lytte musikken på, hvor det i stor grad angår barna. (Vestad, 2013, s. 345).

3. Metode

Innenfor forskning er de to vanligste metodene å skille mellom kvantitativ og kvalitativ metode. Kvantitativ metode vektlegger utbredelse og antall, mens kvalitativ metode går mere i dybden og vektlegger betydning. Den kvalitative tilnærmingen sies å fremheve prosesser og mening som ikke er målbar i kvantitet eller frekvens. (Thagaard, 2013, s. 17).

3.1 Kvalitativ forskning og valg av metode

«Kvalitativ forskning har som overordnet mål å utvikle forståelsen av fenomener som er knyttet til personer og situasjoner i deres sosiale virkelighet». (Dalen, 2011, s. 15). Min problemstilling mener jeg er tilknyttet til et gitt utvalg personers situasjon i deres sosiale virkelighet. Det kan jeg begrunne i at jeg ser på den sosiale virkeligheten som barnehagen, nærmere bestemt bruk av strømmetjenester og musikkarbeid i barnehagen. Personene som er involvert er de ansatte og barna i barnehagen. For å svare på min problemstilling har jeg valgt en slik metode, og da nærmere bestemt intervju som kvalitativ metode. Det er gode og dårlige sider ved kvalitative forskningsmetode. Dette kommer jeg tilbake til senere. (Kap. 3.6)

I prosjektet mitt så ønsker jeg å få synspunkter og sider ved bruk av strømmetjenester i barnehagen. Intervjuet mitt kommer til å være en «utveksling av synspunkter» der jeg ber om informasjon og meninger (Dalen, 2011, s. 32).

Hensikten med forskningen min er å kunne se på mine informanternes opplevelse av tematikken strømmetjenester og musikk i barnehagen, derfor synes jeg at intervju blir en relevant metode.

Kvalitativ forskning er en metode som baserer seg på noen filosofiske antagelser eller forutsetninger (Creswell, 2007) (Nilssen, 2012, s. 25).

Innenfor den kvalitative forskningsmetoden er dette en god definisjon fordi det har fokusområdet på opplevelsessituasjon og ikke kun en skissering av hvilke forhold personen(e) lever under (Dalen, 2011, s. 15).

Det er viktig å presisere at dette ikke er en dialog mellom meg og informanten. Det er fordi at intervjuene og intervjupersonene sine synspunkter og opplevelser er i fokus. Dalen (2011) sier at, «i et forskningsintervju skal det verken argumenteres eller moraliseres». (Dalen, 2011, s. 32).

Min rolle i intervjuene ble da å kunne anerkjenne og være oppmerksom på min egen subjektivitet. Mine erfaringer og forkunnskaper jeg har opparbeidet meg gjennom tre år på DMMH, i tillegg til det teoretiske aspektet har jeg tatt med meg for å forstå og skape mening til datamaterialet mitt. (Nilssen, 2012, s. 26). Med bakgrunn i de punktene jeg har presentert nå så har jeg valgt en kvalitativ metode i min bacheloroppgave. Dette gir meg mulighet til å være tilstede og være ansikt til ansikt med informantene mine.

3.2 Intervju som forskningsmetode

Formålet med intervju er å skaffe seg en tydelig beskrivelse av informasjon om hvordan noen opplever ulike sider med sin livssituasjon. (Nilssen, 2012, s. 14). Thagaard (2013) sier at, «når valget av metode innebærer å utvikle data fra feltarbeid, er observasjon eller intervju, eller en kombinasjon av disse metodene, relevante tilnærminger» (Thagaard, 2013, s. 58). I mitt tilfelle så jeg intervju som en relevant tilnærming til å få svart på problemstillingen min akkurat med bakgrunn av sitatet til Thagaard (2013). Etter flere praksisperioder har jeg opparbeidet meg et nettverk av dyktige kontakter i barnehagesektoren i kommunen og ønsket å intervju et lite utvalg av dem.

Jeg gjennomførte et semistrukturert intervju. Semistrukturert intervju ligger nært opp mot samtaler vi har i dagliglivet, men har som profesjonelt intervju et formål. Når det er semistrukturert er det verken en åpen samtale eller et lukket skjema som følges til punkt og prikke. Selv om det ikke var et fastlåst skjema jeg benyttet meg av så baserte intervjuet seg på en intervjuguide som sirklet inn de temaene som var relevante for oppgaven. (Kvale &

Brinkmann, 2017, s. 46). Dette ble det beste og mest naturlige i forhold til problemstilling og metoden da jeg kunne gi informantene og meg selv mulighet til å være fleksibel med tanke på rekkefølgen og eventuelle oppfølgingsspørsmål. Som for eksempel når den ene informanten min kunne fortelle meg at musikk fra høyttaler ute ble det naturlig å stille et «hvorfors det?» spørsmål for å følge dette opp.

Et intervju sikter seg inn på et nyansert blikk og beskrivelse av den intervjuedes livsverden gjennom ord og ikke tall eller kvantifisering. Når man intervjuer med bakgrunn i en kvalitativ metode så bør det søkes etter mest mulig nyanserte beskrivelser. (Kvale & Brinkmann, 2017, s. 47). Når jeg i mitt intervju spurte om de voksne er interesserte i sang og musikk, så svarte den ene informanten min at; «Det er flere som ikke liker å synge. Fordi de mener selv at de ikke har noen sangstemme og vegrer seg for å synge i barnehagen». Dette er et nyansert svar på spørsmålet mitt. Her får jeg en kort men konsis beskrivelse av hvorfor det er enkelte som ikke er interesserte i sang i barnehagen. Et lite nyansert svar kunne for eksempel vært; «nei, noen liker ikke å synge». Dette er lite nyansert og gir ikke en begrunnelse av hvorfor tingenes tilstand er slik.

3.3 Utvalg av informanter

Når jeg skulle velge ut informanter til oppgaven min så vurderte jeg opp to forskjellige muligheter. Den ene muligheten var å velge noen jeg kjenner fra barnehagesektoren, enten tidligere praksislærere eller kollegaer fra flere år med vikarjobb. Disse kjenningene fra barnehagen tilhører barnehager jeg har vært innom gjentatte ganger over tid og kjenner til godt fra før. Den andre muligheten jeg hadde var å velge noen ukjente informanter og heller forhøre meg med noen som har enda bredere erfaring innenfor musikkfaget og kanskje til og med musikkbarnehager som har dette som spesialfelt. Jeg valgte førstnevnte.

Grunnen til dette valget var at dette var et tryggere valg både for meg og informantene mine. Jeg så det på som tilnærmet ubetydelig å velge musikkbarnehager foran tradisjonelle barnehager. Dette mener jeg fordi at musikkfaget i barnehagen er noe alle forholder seg til og hva som blir den endelige konklusjonen på oppgaven er like overførbart uansett hvilke barnehager man spør. Det er verdt å nevne at den musikkfaglige tyngden fra noen som har dette som spesialfelt kunne vært større, men dette var noe jeg ikke så på som utslagsgivende i min oppgave. Kvale & Brinkmann (2017) skriver om tolv forskjellige fenomenologisk

inspirerte aspekter ved et forskningsintervju, en av dem er den *mellommenneskelige situasjon*. I et forskningsintervju skapes kunnskap i samspillet og interaksjonene mellom mennesker. Intervjupersonen og intervjuer er med på å påvirke hverandre og man agerer overfor hverandre. Videre sier dem at man som intervjuer skal være oppmerksom på potensielle etiske krenkelser og man må behandle den mellommenneskelige dynamikken i samspillet. (Kvale & Brinkmann, 2017, s. 49). Det å være bekjente i denne sammenhengen kan være bra når det kommer til nettopp det å være oppmerksom på de potensielle krenkelsene og at man kjenner hverandre sine grenser og vet hva den andre synes og oppfattes som greit og ikke greit. Den kunnskapen som produseres skapes av samspillet mellom meg som intervjuer og den intervjuede og den spesielle situasjonen som oppstår mellom oss to. Med en annen ukjent intervjuperson kunne det blitt skapt et helt annet samspill og blitt produsert en helt annen kunnskap. (Kvale & Brinkmann, 2017, s. 49).

Ved å velge de informantene jeg gjorde så ble det en tryggere ramme rundt intervjuet og jeg fikk utfyllende svar fra begge informantene mine. Et potensielt bakteppe ved dette kunne vært at de ga meg svar som de følte jeg «ville» ha, isteden for rene objektive svar. I dette tilfellet følte jeg det ikke ble rene subjektive meninger eller svar, noe som kan være faren ved å ha intervju med kjente.

3.4 Skildring og beskrivelse av gjennomføring

I forkant av intervjuene mine så sendte jeg en uformell forespørsel til mine potensielle informanter om de kunne tenke seg å være en del av dette prosjektet. Der presenterte jeg dem for temaet og problemstillingen min. Begge to ga meg kjappe og positiv respons. Rett etter dette utarbeidet jeg et skjema i tråd med DMMH sin mal for samtykkeskjema. Samtidig som dette ble utsendt så la jeg ved en intervjuguide. Dette fikk de cirka en uke i forveien av selve intervjudatoen.

Når det kom til selve gjennomføringen av intervjuene kunne jeg gjennomføre disse fysisk i tråd med smittevernsreglementet. Dette syntes både jeg og informantene mine var en god løsning da det er lettere og mere personlig å ha det slikt istedenfor gjennom en skjerm.

Det første intervjuet kunne jeg gjennomføre på jobb da den ene informanten min er pedagogisk leder på avdelingen jeg jobber på. Dette følte jeg ga det hele en formell tilnærming til intervjuet, samtidig som det var trygge og gode rammer rundt siden vi begge er

godt kjent med hverandre. Jeg hadde ikke en sekretær som noterte underveis for meg. Å bruke en sekretær kunne gjort det enklere for meg i transkriberingsfasen men dette veide jeg ned da jeg noterte selv stikkord og stikkordsetninger for å komme enda tettere på stoffet.

Det andre intervjuet gjennomførte jeg på en kafe sammen med en tidligere praksislærer fra studietiden min. Selv om dette er en mere uformell setting enn på jobb så var ikke intervjuet preget av dette. Begge intervjuene ble fulgt slik som i intervjuguiden. Først la jeg opp til at begge kunne få komme med sine erfaringer og deretter bevege meg inn på temaet. Dette ga en fin flyt i intervjuet isteden for å hoppe rett inn i temaet og rett på sak. På forhånd ga jeg dem den nødvendige informasjonen og la frem det formelle slik at jeg forsikret meg at de hadde fått med seg den informasjonen de trengte.

Senere i oppgaven betegner jeg informantene mine som PL1 (pedagogisk leder 1) og BL1 (barnehagelærer 1)

3.5 Analysearbeid

Kvalitativ analyse dreier seg om å gjennomføre en systematisk sortering av datamaterialet. En slik sortering baserer seg om å plukke materialet fra hverandre for så og deretter sette det sammen igjen. (Grenness, 2012, s. 173). Det er slik jeg har gjort det med min oppgave. Jeg har plukket bit for bit fra intervjuet og stykket det opp. Denne analysen kaller noen for omelettmetoden. Dette gjorde jeg for å lettere kunne forstå og få dypere innblikk i det jeg har fått av innsamlet data og ikke bare kunne se det og beskrive det. Jeg ville forstå virkeligheten med min data, en såkalt «*kjensgjerning*». (Grenness, 2012, s. 173). Deretter startet jeg arbeidet med å sette dette sammen til aspekter jeg kunne ta med meg videre inn i drøftingen, en sammenfatning av funnene, en såkalt syntese.

Det jeg har skildret ovenfor er ikke bare hensikten med dataanalyse, det er også en metode for å kunne nå målet. Både kvalitativ og kvantitativ forskning benytter seg av en datareduksjon for å nå målet. Selv om jeg ikke har gjennomført mange intervjuer så er det mye tekst og mye data som er samlet inn på «bare» to intervju. (Grenness, 2012, s. 173). I så måte ser jeg det som nødvendig og hensiktsmessig for å optimalisere oppgaven å gjøre det slikt. Mitt verktøy inn mot drøftingen blir en matrise. Det er et poeng å påpeke at matrisen ikke er gjeldende i selve teksten, men at det er et verktøy til eget bruk for å hjelpe meg under skriveprosessen.

3.6 Metodekritikk

Thagaard (2016) sier at, «Validiteten er knyttet til tolkningen av data. Det dreier seg da om hvor gyldig de tolkningene forskeren har kommet fram til. Man kan vurdere validiteten av forskningen med henblikk i spørsmålet om resultatene av undersøkelsen representerer den virkelighet vi har studert.» (Thagaard, 2016, s. 204). Det at intervjuene er gjennomført med barnehagelærere som har et faglig blikk innenfor feltet er med på å styrke validiteten, da informantene representerer den virkeligheten jeg har studert.

Som nevnt tidligere er det fordeler og ulemper ved bruk av kvalitativ metode. I denne oppgaven så er problemstillingen besvart ut i fra en viss mengde teoretisk bakgrunn, mine funn og i tillegg til den faglige ryggsekken som jeg har tatt inn refleksjonene. Det er ikke en selvfølgelighet at noen andre hadde kommet fram til samme konklusjon som meg selv om det var samme problemstilling som skulle besvares. Reliabilitet er et begrep som brukes når det stilles spørsmål om en annen forsker hadde kommet fram til likt resultat ved å anvende samme metode (Thagaard, 2016, s. 202). Tatt dette i betraktning kan man ikke si med sikkerhet at svaret jeg har kommet fram til hadde vært samme svar hvis noen andre hadde forsøkt og besvare samme problemstilling og anvendt kvalitativ metode og intervju.

Når det kommer til at jeg ikke hadde sekretær som noterte ned for meg ordrett alt som ble sagt og at jeg hadde mere stikkord og stikkordsetninger kan det være med på å svekke reliabiliteten av data. Jeg skrev ikke like mye som ble sagt og det stilte større krav til refleksjon av det som allerede var blitt sagt. Ved å transkribere intervjuene basert på stikkordsetninger så sorterte jeg ut det som var relevant og viktig og forsøke å få mest mulig av det viktige stoffet inn i oppgaven. Hvis alt sammen hadde blitt skrevet ned hadde det vært mere tilgang på konkret materiale.

3.7 Etikk

Jeg har bevist valgt å bruke betegnelsene PL1 og BL1 i oppgaven min da jeg ønsker å anonymisere informantene slik at det ikke er noen tvil om dette.

Når det kommer til transkriberingen min så gjorde jeg dem oppmerksom på forhånd at jeg kom til å finskrive svarene de ga meg og sende det over til dem før jeg kunne ta dataene i bruk. De fikk muligheten til å komme med eventuelle innspill eller fortelle om noe var uklart

beskrevet. Dette gjorde jeg slik at de kunne være helt sikre på å kjenne seg igjen i svarene og stå inne for den dataen som blir brukt.

Jeg tok ikke lydopptak av intervjuet så det var aldri aktuelt å makulere noe som helst sensitiv informasjon. I forbindelse med intervjuene så jeg på det som lite hensiktsmessig å ta lydopptak da jeg noterte så nøyaktig som mulig det de fortalte meg underveis.

4. Funn og drøfting

I dette kapitlet har jeg valgt å sammenfatte funnene mine og drøftingen i ett. Dette gjør jeg for å gjøre det mere oversiktlig og ha enda mere rom for drøfting da det kan bli mere oppstykket å gjøre det annerledes. Temaene i dette kapitlet kommer til å ha de samme titlene som i teoridelen. Dette gjør jeg på bakgrunn av at teorien skal være med på å støtte drøftingen og funnene mine samtidig som at det skal bidra til å opprettholde en rød tråd gjennom oppgaven. Med dette kommer jeg til å svare på problemstillingen min; *Hvordan kan strømmetjenester påvirke barns musikalske interesse?*

4.1 Musikalsk interesse

Når jeg spør informantene mine om barnas musikalske interesse kommer de med noen svar jeg finner interessant. BL1 svarer dette på spørsmål om barnas musikalske interesse;

«Alle barna er glad i musikken på en eller annen måte. De danser, mimer, klapper takten, og har spontansang på do».

På samme spørsmål svarer PL1;

«Det er en genuin interesse for musikk, og barna liker å få det presentert på ulike måter og. Da brukes det gjentakende og ungen går ikke lei av den grunn. Barna spør ikke så ofte om å høre på høyttaler inne, men ute gjør de det. Samlingsstund blir et naturlig samlingspunkt for musikken på avdelingen».

Videre stiller jeg oppfølgingsspørsmål om *hvorfor er det mere interessant ute enn inne tror du?* Da svarer PL1;

«Jeg tror det kommer av at det er mere rom for rom for støy og hopp og sprett og tjo og hei ute. Og at inne kan voksne oppfatte det som støy. Det er klart at vi kan bruke

det mere enn bare på samlingen. Det handler om hvor bevisste voksne og ansatte er. Har man noen som er musikalsk, blir det implementert».

Brändström (2006, 1997) snakker om hva man legger i det å være musikalsk og at det er tre syn på det. Når PL1 sier om man har noen som er musikalsk så kan man implementere musikkarbeid og høyttalermusikk (som i denne sammenhengen ble oppfattet som støy) kan man anvende og implementere det andre steder enn i samlingsstund. Her stiller jeg spørsmål om PL1 tenker at et mere absolutt syn på musikk er gjeldende for sine ansatte, når hun tidligere i intervjuet sier at hun kjenner på at det er noen som føler at de ikke synes at de synger bra nok og vegrer seg litt for det. Men når både PL1 og BL1 snakker om barna på avdelingen så sier de begge to at de er glade i musikk, de interesserer seg for det og de kan drive med spontansang.

Slik jeg ser det så er det fokus på musikkarbeid i begge disse barnehagene der både voksne og barn har glede av musikk primært i samlingsstund, men også fra høyttaler ute, som PL1 forteller meg. Men det er endringer i holdninger når det kommer til å se bort fra det absolutte synet på musikk, til et relativistisk syn på musikk, der man sidestiller amatørernes glede av musikken og ekspertenes utøvelse. (Sæther, 2019, s. 42).

Knytter jeg dette opp mot strømmetjenester og bruken av det så ser jeg det slik at i noen tilfeller blir brukt som en erstatning isteden for en tilførsel. PL1 sa at grunnen til at høyttaler blir brukt mest ute er fordi, «det handler om hvor bevisste voksne og ansatte er. Har man noen som er musikalsk, blir det implementert». Det er viktig som barnehagelærer å kunne observere hva leken faktisk innebærer, og at barnas skaperglede ikke blir hemmet av voksne. Det viktige her er å vise interesse for barns uttrykk. (Sæther & Angelo, 2019, s. 113). Jeg tror man som barnehagelærer må se seg selv som musikalsk og ikke «ikke musikalsk». Da kan man vende bort fra et absolutt syn på musikk og se muligheter sammen med barna. Har man som voksen i barnehagen et slikt forhold til musikalitet og musikalsk interesse på lik linje uansett om man er viderekommen rent ferdighetsmessig så kan det være med på å inspirere barna. Det er ikke så viktig å være en ekspert eller kunne flere instrumenter. Om man deler et relativistisk syn med barna er det større sjanse for at de deler det samme synet på sikt.

4.2 Barnekultur

I teoridelen la jeg frem at barnekulturen kan deles i tre kategorier, for, med og av barn, og at disse må kunne sees i sammenheng med hverandre. Sæther (2019) legger vekt på dette og trekker frem aspekter der man må kunne lytte til musikken for å tilegne seg musikkunnskaper og få motivasjon til å lage egne musikalske uttrykk (Sæther, 2019, s. 96). Da kan man lytte til musikk fra strømmede plattformer og deretter gjøre seg en mening om det etterpå.

PL1 sier at;

«Barnas musikalske interesse kommer nok mye fra hva de er vant til fra hjemmet. Alle barn reagerer på musikk, det er noe de liker. Alle har en mening om det når de spiller musikk. Det er en estetisk opplevelse, enten det er bra eller dårlig. Barna er interessert i sang, spesielt sang med bevegelse.»

Både det Sæther (2019) og det PL1 sier kan fortelle meg om hvorfor det er sang og sang med bevegelse barna i barnehagen til PL1 er spesielt interessert i. Det som er kulturen innad i denne barnehagen/avdelingen er at barna er glade i sang meg bevegelse. Dette kommer fra en plass, det er ikke en interesse som har dalt ned i hodet på dem uten videre. Sjargongen her kan være at det er foreldre som har inspirert og vist sine barn sanger og danser hjemme. Man kan tenke seg at det er flere som liker å danse hjemme, eller har søsken og familiemedlemmer som introduserer barna for dette. I tillegg så fortalte både PL1 og BL1 meg om at deres barnehagebarn er god kjent med konseptet «BliMed».

I lys av Stokes (1994) forståelse av musikk som verb så er konseptet «BliMed» svært aktuelt å stå under betegnelsen «musicking». «BliMed» er et konsept der musikken har fokus på mangfold og inkludering uansett hvordan man er, ser ut eller har slags forutsetninger. Det er en sang hvert år med tilhørende dans, og som sagt et budskap om felleskap og inkludering. Dette er en type barnekultur som er for barn, men poenget her er når den deles innad i barnehagen. Da er «BliMed» straks blitt et konsept med barn. En slik metodikk og tilnærming tenker jeg man kan ha til strømmetjenester i barnehagen også. Barnesanger fra Spotify eller musikkvideoer fra Youtube er konsepter som kan være for barn, men straks det deles er det med barn. Slik som nevnt tidligere så kan barn endre og bruke sin egen spontanitet når de hører en tekst og endre den. Kan man legge til rette for at barna får være kreative gjennom spontansang så kan man definere det som barnekultur av barn. Som Sæther & Angelo (2019) sier, så er det en blanding av alle disse tre god barnekultur (Sæther & Angelo, 2019, s. 96).

Poenget her er å kunne bruke strømmetjenester som en musikalsk inspirasjon gjennom musikkglede. Det kan enten være med introduksjon fra popularitetsmusikk gjennom Spotify for eksempel. Summen av barnekultur for, med og av barn kan være med på å berike leken. I slikt tilfelle blir ikke det å bruke strømming en direkte konsekvens av lekens berikelse, men heller en ringvirkning og en indirekte konsekvens.

4.3 Musikk og medvirkning

Når PL1 forteller om hvordan barna får medvirke i det musikalske så svarer hun dette;

«Popularitetssanger blir forespurt ofte. F.eks. Fantorangen ting fra «Barne TV» og filmmusikk. Barna fenger seg gjennom det kommersielle, det danner en fellesskapsfølelse, noe «alle» har hørt og hører på. PL1 sier at de passer på at det spes på med noe annet og, tradisjonelle sanger og musikk (ikke bare popularitetsmusikk).»

På samme spørsmål svarer BL1; «Til en viss grad får de medvirke».

BL1 kaller det for voksenstyrt medvirkning. BL1 kommer med et eksempel fra rydding for noen dager siden der de satt på sanger etter forespørsel for å sette et stemningsbilde. Det blir da ryddesangen.»

Åberg og Taguchi (2012) sier at det er viktig å kunne bruke ulikhetene i en gruppe til å utnytte dem og gi barna muligheten å utnytte at man er forskjellig og har ulike interesser (s. 72). Det PL1 sier er faktisk litt motstridene til det å bruke ulikhetene, for i dette tilfellet er det noe som er felles som skal løftes, i hennes øyne. Det å kunne ha en felles interesse for noe kommersielt man har sett hjemme på TV eller hjemme og dele det i barnehagen kan da være en fin aktivitet. Det kan være å lytte til, synge med og danse til musikk fra høyttalerMusikk er til for å deles og slik jeg ser det så er det å dele musikk sammen med andre en måte å tilegne seg enda større interesse for musikk. Liker vennen min en sang som jeg også liker, så synger vi den gjerne sammen på fest eller i andre sosiale sammenhenger. Det åpner og kan bygge nære relasjoner med andre.

Ser man på BL1 sitt svar så er det mere voksenstyrt medvirkning hun vektlegger i musikkarbeidet. Hun henviser til ryddesang og slik jeg tolker det så setter hun på det som en inspirator til å rydde og fenger barna i den aktiviteten de skal gjøre. I Vestad (2013) sin doktoravhandling så snakker hun om å bruke innspilt musikk til ulike situasjoner som i

utgangspunktet ikke er musikklyttesituasjon. Hun sier at det er hvordan hver enkelt ser på situasjonen som definerer hva det er, og om det oppleves som støy. Barna i barnehagen til BL1 får være med å medvirke i sin ryddesang og det hjelper dem til å bli inspirert til å rydde og kose seg med en slik aktivitet. Av erfaring kan rydding oppleves i noen tilfeller som kjedelig for barn, her virker det ikke slik. BL1 ser ikke på denne ryddemusikken, eller ryddesangen som støy, hun ser på dette som en mulighet for barna til å medvirke og bruke det som inspirasjon til en ellers litt kjedelig aktivitet. Slik BL1 ser det så er dette både en ryddeaktivitet og en musikklytteaktivitet, men det blir ikke oppfattet som støy av henne. Det kan vært lett for andre å se på dette som støy og avbryte musikken og ryddingen. Gjør man ikke det, og heller setter gode rammer for barns inkludering og utfoldelse med bruk av strømmet musikk så gir det rom for barna til å ha glede av musikken. Slik kan de få gode opplevelser fra musikklytting i andre settinger enn bare rene «nå hører vi på musikk fra høyttaler» aktiviteter.

4.4 Musikk og strømmetjenester

I intervjuet mitt med BL1 så sa hun at det er viktig å kunne skille mellom bruk av strømmetjenester som et tillegg og som en erstatning. Hun peker på vanskeligheten ved dette skille, når det er snakk om strømmetjenester som et virkemiddel innenfor det musikalske i barnehagen. PL1 sier i sitt intervju at de har brukt å sette på musikk fra Spotify når de har hatt formingsaktiviteter innendørs, slik som tegning og maling. Dette sier hun ikke har fungert og de ansatte har oppfattet dette som ekstra støy og forstyrret aktiviteten. I teorikapittelet mitt om musikk og strømmetjenester henviser jeg til Vestad (2013) som sier at bruk av innspilt musikk i hverdagssituasjoner kan oppfattes som støy. Som nevnt tidligere er det hvert enkelt sitt syn på støy som kan være en faktor for om det oppfattes som bråk eller om det oppfattes som en musikklyttesituasjon. Det er klart at når det er lagt opp til formingsaktivitet så er dette den primære aktiviteten som skal holdes på med. Det er ikke sikkert det blir oppfattet som støy for barna når musikken er på mens dem tegner. Eller er det noe vi voksne ikke vet å sette pris på? For barna sin del kan det hende at dette inspirerer dem til å uttrykke seg på arket, enten om det er gjennom aktiviteten som holdes på med der og da, eller om det gir en musikalsk appellerende følelse som inspirerer til noe helt annet i en annen setting. «Musicking» begrepet er verdt å nevne her. Musikken trenger ikke å være noe som primært er tiltenkt musikkaktiviteter. Musikk er noe vi gjør, som i slike tilfeller er å lytte til og føle på musikken i en annen setting. Hvis jeg sitter og skriver en lengere tekst så setter jeg gjerne på musikk på

headsett eller høyttaler fra Spotify. Ikke fordi jeg ønsker å lytte til en bestemt tekst eller for å lære meg en sang. Det er for å bli ekstra inspirert og engasjert med det jeg driver med. Så kan man se på de positive konsekvensene med slik bruk av strømmetjenester. Å kunne ha gode opplevelser med musikken gjennom uformelle aktiviteter der noe annet står i sentrum kan gi en positiv ringvirkning på gleden og lysten til å «gjøre» musikk.

Det er krevende å definere strømmetjenester som et supplement eller ikke til musikkarbeidet i barnehagen. Man kan spørre seg selv før man setter på høyttaleren med Spotify eller den musikkvideoen på Youtube i barnehagen, hva er hensikten med det i den gitte situasjon? PL1 svarte noe interessant når jeg spurte om hennes tanker om musikk i barnehagen. Dette er et utklipp fra hva hun svarte;

«Youtube blir brukt til å kunne få fram det visuelle i sangene, det er et bidrag til konteksten. Youtube bidrar til å visualisere det som skjer i sangen samtidig som teksten blir presentert. Det blir brukt som et virkemiddel for å forstå sangen(e)».

Å vite hva man synger eller hva musikken man blir presentert er noe Youtube kan bidra med. Men hvorfor vil man forstå det man synger, eller gi mening til det man synger? BL1 svarer dette når jeg spør om hva musikk i barnehagen innebærer for henne;

«Musikk kan man bruke for å bearbeide følelser, det er en måte å roe seg ned på, det er et felles språk. Musikk er en trigger for følelser».

Det er akkurat dette en visualisering av musikken kan være, det kan være et moment for å forstå musikken. Musikken og strømmetjenestenes visualisering kan være et virkemiddel til å sette ord på eller gi en noen knagger å henge vonde eller dårlige følelser på. Det er en måte å snakke på når det er vanskelig, eller for å fremme gode følelser.

Musikk er individuelt og definerbart for hver enkelt, det oppleves forskjellig slik som Bouirraud (2007) beskriver det som synonymt med naturen. Det er selve møtet med musikk som er viktig, ikke selve musikkobjektet. PL1 sier at;

«Barna har så mye igjen for en større interesse og fokus på musikk. Det kan være å bevege seg mere til musikk, høre på musikken og reflektere over hvilke tanker man får av musikken. Er det sint eller glad musikk? Det å assosiere seg gjennom musikken».

Dette er et poeng som støtter opp under synet som anser musikk møtet som viktig. Når det ikke er selve musikkobjektet som er viktig, er det da vesentlig om det er livemusikk eller musikk gjennom strømmetjenester? PL1 sier at det er viktig å kunne reflektere over hvordan

man opplever musikken og hva slags tanker man får. Det kan man få av begge deler, både live og innspilt musikk. Jeg tenker at det å få assosiasjoner fra musikken får man uavhengig om man får det fra en digital plattform eller livemusikk.

Et aspekt som kan tas i betraktning ved livemusikk er kroppsspråk og formidling. Dette får man ikke sett gjennom en høyttaler. Det kan være at strømmetjenester ikke er mest hensiktsmessig hvis man ønsker å formidle en gitt sinnsstemning eller at kroppsspråk skal spille en sentral rolle. Hvis man legger opp til lytting og dans til musikken så kan kroppsspråket være et tillegg til det som kommer fra høyttaleren.

Slik jeg ser det så er strømmetjenester et egnet virkemiddel å anvende i musikkarbeidet når det er fokus på sine egne tolkninger og hvilke estetiske erfaringer man gjør seg, isteden for å sette på musikk fordi det utelukkende er vakkert, basert på eget syn.

5. Oppsummering og avslutning

Det som påvirker barns musikalske interesse er hvordan musikken gjennom strømmetjenestene blir delt. Musikk uten at den blir delt er ikke noe når den står for seg selv. Når voksne setter på musikk fra strømmetjenester er det barnekultur for barn, samtidig så er det relasjonelle mellom barn-voksen og voksen-barn vesentlig. Det er hvordan vi i barnehagen legger opp musikkaktiviteter for barna som er med på å påvirke deres musikalske interesse. Strømmetjenester som aktivitet kan brukes for å dele musikken for og sammen med barna. Slik jeg ser det så kan strømmetjenester være til nytte for barns musikalske interesse. Deles musikken på en måte som er hensiktsmessig kan det påvirke i positiv forstand. Gjennom denne oppgaven har jeg sett på flere aspekter ved bruken av strømmetjenester. Det relasjonelle og fellesskapsfølelsen ved musikken har jeg funnet ut både kan oppnås gjennom livemusikk og en høyttaler, Youtube eller annen type musikkstrømming. Det som er en hensiktsmessig måte er vanskeligere å definere derimot. Det er ulikt syn på hva musikk er og ulike syn på hva musikalitet er. Jeg tror det er viktig å kunne se hva man oppnår og tenke gjennom hensikten med bruk av strømmetjenester. Hvis man ikke anser seg selv som musikalsk så kan det ha sammenheng med interessen for musikk.

I dag så er all slags type musikk og sjangre lettere tilgjengelig for oss, ofte noen få tastetrykk unna. Da er det veldig lett å sette på musikk fra Youtube eller andre plattformer hvis det blir forespurt.

Barns musikalske interesse kan bli støttet opp i stor grad hjemme. Barna kan ta det med sine egne musikalske uttrykk til barnehagen. Å høre på musikk i bilen fra Bluetooth eller være på lekeland der det er «Marcus og Martinus-musikk» er med på å forme barns musikalske interesse og deres egne uttrykk, deres egne preferanser. Du må ha hørt på musikk for å ha gjort opp en mening om musikk. Om det er godt eller dårlig forhold, og genuin interesse eller null interesse blir noe annet. Jeg tror at hvis man legger musikk fram slik at noen liker det og andre liker det ikke, så finner de aller fleste en eller annen interesse for det basert på hvor bredt spekter selve musikken har og hvor mye det innebærer. Det handler om hvilke øyne du ser det med og om man har gjort seg opp en mening og reflektert over sitt eget syn på hva musikk og musikkinteresse er.

Litteraturliste

- Askland, L. (2015). *Kontakt med barn* (3. utgave). Oslo: Gyldendal Akademisk
- Askland, L. & Sataøen, S. O. (2017). *Utviklingspsykologiske perspektiver på barns oppvekst* (3. utgave). Oslo: Gyldendal Akademisk
- Dalen, M. (2011). *Intervju som forskningsmetode* (2. utgave). Oslo: Universitetsforlaget
- Grenness, T. (2012) *Hvordan kan du vite om noe er sant? – Veiviser i forsknings – og utredningsarbeid for studenter* (2. utgave). Oslo: Cappelen Damm AS
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2017). *Det kvalitative forskningsintervju* (3. utgave). Oslo: Gyldendal Akademisk
- Nilssen, V. (2012). *Analyse i kvalitative studier – den skrivende forskeren* (1. utgave). Oslo: Universitetsforlaget
- Ruud, E. (2013). *Musikk og identitet* (2. utgave). Oslo: Universitetsforlaget
- Sæther, M. (2011). Musikk og estetiske prosesser i barnehagen. I Sæbø, A. B. (red.), *Kunst kultur og kreativitet i barnehagen: Kunstfaglig arbeid i barnehagen* (1. utgave, s. 73-97) Oslo: Fagbokforlaget
- Sæther, M. & Angelo, E. (2019). *Barnet og musikken – innføring i musikkpedagogikk for barnehagelærere* (2. utgave). Oslo: Universitetsforlaget
- Thagaard, T. (2013). *Systematikk og innlevelse – En innføring i kvalitativ metode* (4. utgave) Bergen: Fagbokforlaget
- Vestad, I. L. (2013). Barns bruk av fonogrammer: Om konstituering av musikalsk mening i barnekulturelt perspektiv. Universitet i Oslo – Institutt for musikkvitenskap, Oslo

Åberg, A. & Taguchi, H. L., (2012). *Lyttende pedagogikk – etikk og demokrati i pedagogisk arbeid* (6. opplag). Oslo: Universitetsforlaget

Vedlegg

Intervjuguide

Personlige forhold

- Hva slags utdanning har du? Hva slags erfaring har du?

Tanker om tema

- Hva tenker du om musikk i barnehagen, og hva innebærer dette for deg?
- Er musikk og musikkarbeid noe som dere har tatt opp blant de andre ansatte?

Tema – musikk og strømmetjenester i barnehagen

- Hvordan jobber dere med musikk i barnehagen? Gjerne forklar så konkret som mulig, hvor og når arbeider dere bevisst med musikk?
- Har barnehagen tilgang til instrumenter? Bli disse brukt, evt. hvor ofte/hyppig?
- Synger dere mye i barnehagen, hvor ofte?
- Bruker dere youtube og spotify i hverdagen?
- Hva tenker du om bruk av spotify og youtube i barnehagen?
- Hvordan får barna medvirke i den musikalske hverdagen?
- Har du noe mere du vil tilføye? Tanker om barnas musikalske interesse?PSD

[Samtykkeskjema](#)

DronningMaudsMinne

HØGSKOLE FOR BARNEHAGELÆRERUTDANNING

Vil du delta i bachelorprosjektet «*musikk og strømmetjenester i barnehagen*»?

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et bachelorprosjekt hvor formålet er å **finne ut av hvordan ansatte i barnehagen jobber med musikk og hvordan de forholder seg til strømmetjenester og digitalisering**. I dette skrevet gir jeg/vi deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

Formålet med dette prosjektet er å gjennomføre to intervju med to utvalgte barnehageansatte. Dette skal være et grunnlag for å videre finne ut av hvordan de forholder seg til musikk og strømmetjenester, samt hvordan de bruker dette i hverdagen.

Forskningsspørsmålet jeg skal belyse i dette prosjektet er «hvordan kan bruken av strømmetjenester i barnehagen påvirke barns musikalske interesse?».

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning er ansvarlig for prosjektet.

Hva innebærer det for deg å delta?

Metoden jeg kommer til å bruke er en kvalitativ metode. Dette innebærer at jeg kommer til å basere forskningen min på intervjuer som blir gjennomført belyst sammen med teori.

Opplysninger som skal samles inn blir å dreie seg om de gitte intervjuobjekters forhold til musikk og strømmetjenester i barnehagen. Deres syn på musikk og hvordan de bruker dette i barnehagehverdagen. Opplysningene som blir gitt kommer til å nedfelles skriftlig under intervju. Intervjuene blir anonymisert og sensitive opplysninger skal ikke bli gitt.

Hvis du velger å delta i dette prosjektet innebærer det at du stiller opp på et intervju. Dette vil ta ca. 45-60 minutter. I forkant av intervjuet kommer det til å bli utstedt en intervjuguide som danner grunnlag for de svar som blir gitt. Sentrale spørsmål kommer til å være: Hva slags forhold har du til musikk, hvordan jobber dere med musikk i barnehagen, brukes det youtube/spotify i barnehagehverdagen? Samt egne tanker rundt bruk av strømmetjenester.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke ditt samtykke fram til prosjektets slutt, uten å oppgi noen grunn.

Hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Jeg/vi vil bare bruke opplysningene om deg til formålene jeg/vi har fortalt om i dette skrivet. Jeg/vi behandler opplysningene konfidensielt og alle navn anonymiseres.

Prosjektet skal avsluttes *30.4-2021*

Med vennlig hilsen

Prosjektansvarlig

Sissel Mosve Bjørnbet & Morten Sæther

Student

Tobias Sivertsen Valberg

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet [*sett inn tittel*]. Jeg samtykker til:

å delta i (*sett inn aktuell metode, f.eks. intervju, spørreskjema, observasjon*).

Dato: .....

Siden prosjektet ikke er behandlet av NSD, kan jeg/vi ikke innhente din underskrift.

Samtykket blir derfor gitt ved at du krysser av i boksen ovenfor.